

נדזה מאנד כלכלי
שיכול לטיען בכיסוי
הצואת ההפסדרת.
לונגצחות
לע"ג רכיב"ב,
אנ לונות הילליא
mdh036194741
@gmail.com

דברי השירה

וירבר משה באזע כל קהל ישראל את דבריו השירה הזאת עד תמס ורבוים לא

מתורת מוריינו רביה יהודה אריה הלוי זינר שליט"א
רב ביהכין יזררי שירי ואוצר מרץ ב"ב

נערך ע"י א.ח.ב. ניתן לקבל הגלילון במיל' mdh036194741@gmail.com

פרשיות מטות - מסען [ובין המצרים]

כמה חמור מחשבה אתה של עבירה

"ואם הניא אביה אתה ביום שעמדו כל נדריה ואסורה אשר אסורה על נפשך לא יקום וה' יסלח לך כי הניא אביה אתה" (ל"ו - ו').

נשאלת השאלה, אם האבא הפר את הנדר אז למה צריך מחילה? כותב רשי (בד"ה וה' יסלח לה), במה הכתוב מדבר באשה שנדרה בנזיר ושמו בעלה והפר לה והיא לא ידעה ושותה יין ומטמאה למתים, זו היא שצרכאה סליחה, ואף על פי שהוא מופר. ואם המופרים צרכיהם סליחה, קל וחומר לשאינם מופרים. כתוב בגמ' (חגיגא דף ה' ע"א, קידושין דף פ"א ע"ג ע"ג) שכשרבי עקיבא הגיע לפסקוק זה היה בוכה. כי כתוב כאן שאפילו אם נתכוון לאכול בשער חזיר ואכל בשער טלה צריך כפירה, וכל שכן אם נתכוון לאכול בשער אסור צריך כפירה.

שאל רב לייב חסמן זצ"ל, בן אדם שזכה לעשות עבירה וגם עשה עבירה זה פשוטו שצורך כפירה, אז למה צריך קל וחומר? ותירץ שהဖט הוא שאחד שרצה לאכול בשער חזיר ובסוף לא אכל הוא צריך כפירה כי נכוון שלא עשה מעשה עבירה אבל היה לו מחשبة לעשות עבירה, קל וחומר שכשבען אדם חשב לעשות עבירה ועלה בידו לעשותה הוא צריך כפירה גם על המחשبة [חו"ץ מכפירה על מעשה העבירה], והחידוש הוא שוגם על המחשبة הוא צריך כפירה.

זה מה שרואים מכאן שעל מחשبة בלבד צריך כפירה, لكن על האדם לעשות תשובה על מחשبة שהיא לו על המעשה עבירה גם כשלא יצא למעשה. וכשבן אדם עובר על אחד מהすべירות שכתובות בתורה הוא צריך כפירה גם על המעשה עבירה וגם על המחשبة שהיא לו בך.

עוד שאל רב לייב, למה צריך כפירה? הרי כתוב ה' יסלח לך אם ה' סלח אז למה צריך כפירה? ותירץ שעצם הדבר שבן אדם שעשה עבירה ונשלח לו, הוא דרגה גבוהה מהה קודם, הוא כבר לא צריך לבדוק מקודם.

רבי שלום שבדרון זצ"ל הסביר זאת ע"י משל, לפני שהוקם השלטון בארץ ישראל, הבריטים היו מנהלים את המקום, אם אדם היה צריך לצאת מהארץ, הוא היה צריך וזה. אחד התנאים היה שכל מי שפעם עמד בבית משפט על אייזו עבירה, אפילו אם פטוו אותו במשפט בכל זאת הוא פסול מקבל את הוויה, והסביר לכך כי הוא אדם פגום, והנ בשל זה הוא, שבן אדם שאינו מושלם מתחילה זה כבר לא אותה דרגה. הלימוד בשביבנו שבן אדם צריך לעשות גם כל מצוה וממצוה לכתילה, ולהתרחק מכל מחשبة של עבירה כדי לא לרודת מדרגו ולהישאר במצב שלא יצטרך כפירה.

רבי שלום הוסיף עוד משל ילד שהיה בחנות וגבן שני תפוחים. בעל החנות תפס את הילד, הילד התחליל לבכות וכולם היו סביב. לבסוף, המשטרה הגיעה ובבעל החנות אמר "תשתקלו! הילד הזה גנב שני תפוחים". אנשי המשטרה אמרו לבועל החנות "יש לנו כל הרבה תקדים אין לנו מה פותוח תיק חדש על שני תפוחים, תמחל לילד" וכן בעל החנות מחהיל הילד רץ בשמה בכל העיר ומספר לכלום שבועל החנות מחהיל לו על שני תפוחים שהוא גנב. נחשוב לעצמינו אם היה קורחה אותו סיפור עם אדם יותר מבודgor, האם הוא גם היה מספר לכלום שבועל החנות מחהיל לו על שני תפוחים שהוא גנב?! כי אע"פ שמדובר לו מ"מ העבירה היא עבירה והפוגם נשאר.

הכרת הטוב קודמת לתורה

כתב בפרשנת מטות (ל"א - א', ב') "ויזכר ה' אל משה לאמר, נקמת בני ישראל מעת המדיינים אחר תאسف אל עמיך" ובהמשך כתוב (שם ו') "וישלח אתם אלף למטה לצבא אתם ואת פינחס בן אלעזר הכהן לצבא".

ויש לשאל, הרי הקב"ה בקש ממשה רבינו, אז למה ממשה רבינו שלח את פינחס? כתוב במדרש (ילקוט שמעוני רמז תשפה), הקדוש ברוך הוא אמר למשה נקום בעצמך והוא שולח לאחרים, אלא ע"י שנתגדל במדין אמר אינו בדין אני מצר למי שעשו לי טוביה, המשל אומר באר ששתית ממנה מים אל תזרוק בו אבן, ולמה שלח דוקא את פינחס מישראל מישראל חיב לגדירה, הוא השיב את חמתי הוא יגמור מצותי.

ולכאורה עדין קשה, איך שירק כאן חשבונות פרטיניות של משה רבינו, הרי קיבל צוויי מהקב"ה שיילך לדין? והтирוץ הוא שהיוו שישראל דרך הארץ קדמה לתורה, ייסוד התורה זה מידות טובות, הכרת הטוב זה אחד מהיסודות של מידות טובות, כמו שכתוב בח"ל שהיסוד שאחננו חיבבים לשבוע ליום הכרת הטוב כי הקב"ה נותן לנו לחיות ואת הכוחות, על כרחך שכונת הקב"ה היתה שלא על משה רבינו ללבת עצמו אלא על ידו אחרים.

כעין זה מצינו במכת דם שם משה רבינו היה צריך להוכיח את המים, ורק אהרן הכה כי היה למשה רבינו הכרת הטוב למים. סיפר הרב חיים דוד קובלסקי שליט"א שפעם ابوו ראה שמן החzon איש וצ"ל הלק לטיליל בלבד, התקרב לחזון איש ושאלו האם יכול להציגך אליו, והחzon איש הסכים, הילכו לכיוון בית החזון ולאחר זמן ירד גשם שוטף ועמדו מתחת לאחד האילנות הסומוכים כדי להגן על עצםם, לאחר כמה דקות הגיע משאית והנרג ראה את מן החzon איש עומד בוגשם עם בחור והביע להם לעלות למשאית כדי שיוכל להציג אורותם לעיר, והנרג הסביר שיש לו רק מקום אחד קדימה, לכן על השני לשבת אחורה [עם החזור], מיד כשהחzon איש שמע זאת הילך לכיוון הדלת האחוריית של המשאית כדי להתיישב שם, הבוחר לא הסכים, למה שהחzon איש ישב אחורה, זה בכלל לא מכובד, אמר לו החzon איש שיש לו הכרת הטוב אליו שהוא התלווה אליו [בחזור עשה זאת כדי לנצל כל רגע ורגע עם החzon איש, והחzon איש אמר לו שיש לו הכרת הטוב!], הבוחר אמר לו שאין מה לדבר, כשיגיעו לבני ברק כולם יראו שהחzon איש נמצא במשאית והיה בושה בשביבו שהוא בושה [החzon איש לא נתן לחzon איש לשבת קדימה, החzon איש הציע לו פשרה שהוא ישב אחורה עד שmagim לכניסה לעיר, וכשנגייע לשם יחליפו בינויים, וכך היה].

הקב"ה גורם להזדהע גבור עוד עבירה

כתב בפרשנת בחוקותי (ל"ה - ט"ז) "תהיינה שיש הערים האלה למקלט לנוס שמה כל מכח נפש בשגגה", ואילו בפרשנת משפטיים כתוב (שמות כ"א - י"ג) "ואשר לא צדה והאלקים אינה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה".

moboa בגמ' מכות (דף י' ע"ב) שדרש רבינו שמעון בן לקיש, במה הכתוב מדבר, בשני בני אדם שהרגו את הנפש, אחד בשוגג ואחד בمزיד, זהה אין עדים ולזה אין עדים, הקדוש ברוך הוא מזמין לפונדק אחד, זה שהרג בمزיד יושב תחת הסולם וזה שהרג בשוגג עולה בסולם ונופל עליו והרגו, זה שהרג בمزיד נהרג וזה שהרג בשוגג גולה.

כוונת הדרשה זהה,داع"פ שайн בית דין בארץ למקרים כאלה מפני שאין עדים, אך עינו של הקדוש ברוך הוא כביכול צופיה לשלם לרשותו, מזמין לו מקרים וסיבותו כפי דינו וענשו הרואיו לו. יש להעיר, למה אותו האיש שהרג בשוגג ו אף אחד לא ראה אותו הקב"ה זימן לו שיתה חייב גנות עי' שירוג אחד שחייב מיתה כי הרג מישחו במאיז, הרי הוא לא אשם בミתה השניה שהקב"ה הוא זה שזימן לא כך? הגאון מתרץ שיש שניי סוגים, יש שוגג שבן צורך רק להיזהר, לדוגמא אחד חשב שהוא צלחת שומן ולמעשה אבל הלב, היה עליו לברור שזה כשר, ויש סוג שוגג שלא שיק לתבעו אותו, לדוגמא ראה סולם חזק אז במה הוא שם, וזה מה שמרמז הפסוק "ואשר לא צדה" דהיינו מי שעשה בשוגג שהיה יכול להיזהר ועליו לא נזהר, כגון שהיה חוטב עצים ביער וזרק בשוגג חתיכת עץ ובכך הרג מישחו, על זה היה עליו להיזהר ולא נזהר, אז "והאלאים אנה לידי" הקב"ה מגלגל לו שוגג שאינו יכול לשמרו עליו כדי שיתה חייב גנות עי' הפעם שכן היה עליו להיזהר. רואים מכאן שהקב"ה משגיח מלמעלה, ויש דין וחשבון על כל פעולה שהאדם עשה, בין בשוגג בין במאיז.

לא חכמה ולא זקנה אלא יראת שמים

ותהיינה מחלת תרצה וחגלה ומלאכה ונעה בנות צלפחד לבני דודיהם לנשימים" (לו - י"א). כותב רש"י, כאן מנין לפי גודלthon זו מזו בשנים ונושאו כסדר תולדותן, ובכל המקרא מנין לפי חכמתן ומגיד ששלוקות זו צזו. יש לשאול, איך היו ששלוקות זו צזו, הרי עצם זה שפעם התורה כתבה לפי הגיל ופעם לפי החכמה זה מראה שלא היו שווות?! התשובה היא שאננס אחת הייתה חכמה יותר ובכל זאת חז"ל מעדיתם שהן לא קשור לצדקות ומעשים טובים כלפי מעלה, מעלה לא מסתכלים על הנסיבות, זה לא ראה שהוא יותר גדול, יכול להיות שהשני פחוות כישרוני והקב"ה יחשיב אותו יותר גדול, כי הוא יותר מתאם, וח"ל מဂלים לנו שהחכמה היא לא המודד של הבן אדם, והמודד של הקב"ה הוא עד כמה שבן מנצח את כוחותינו. כעין זה מצאנו בפרשת בא כתוב "הוא משה ואהרן" ורש"י כתב שם שלפעמים כתוב "הוא משה ואהרן" ולפעמים כתוב "הוא אהרן ומשה", מלמד ששלוקלים הם.

ויש לשאול, הרי כתוב "ולא קם נביא עוד כמשה" יוצא שםשה רבינו היה גדול יותר! יש לתרץ שבנבואה משה היה יותר גדול מההרן, כי הוא קיבל את כח הנבואה, אבל לפי הכוחות משה ואהרן היו שווים כי שניהם נצלו את הכוחות שקבלו מהקב"ה, לכן הי"ו "שלוקלים הם". זה הלימוד בשביבינו שככל אחד יתאמץ בכל כוחותיו בעבודת השם לפי הנסיבות שיש לו, ושלא יסתכל מה אחרים עושים ומצליכים, כי התפקיד של האדם בעולם הזה הוא לנצל את הכלים שהוא קיבל ורוק הקב"ה ימודד את הגדלות שלו.

אבלות וגאולה

שאלו את החידוש הר"ם "מתי נגאים?". להמשיך בlij בבית המקדש אז הקב"ה יגאל אותנו. אבל כל זמן שבני ישראל חיים עם המזבב נמצאים, אין שום סיבה שהקב"ה יגאל אותם. מラン החפץ חיים צ"ל היה אומר, הקב"ה רוצה להביא את בית המקדש השלישי, כשישמעו שכולם מוחכים לזה אז הוא יביא.

בין המצרים - זמן מסוגל לקירבת ה'

עכשו אנו נמצאים בתקופה בין המצרים, כמו שהנביא ירמיה אמר (מגילת איכה א' - ג') "כל רודפה השיגוה בין המצרים זו ה'א ימים שבין שבעה עשר בחמש ל' באב, ובספר רוזח (סימן ט) כתוב הש"גונה בין המצרים בגימטריא המה כ"א ימי"ס מ"ז בתמו"ז עד ט' באב, וזה הזמן שהיה צריך לעם ישראל ועי' במחרשות" (בכוורת דף ח' ע"ב) שכותב שיש עשרים ואחד יום כנגד העשרים ואחד ימים שיש בין ראש השנה להושענה הרבה, שכמו שבבאים בין ר' להושענה הרבה הרבה לרבותו של עולם כך גם ביוםים אלו אפשר להתקרב אליו, כל רודפה פירושו כל הרודף י-ה, מי שרודף אחר הקב"ה יכול להשיגו ביוםים אלו. בכינול הקב"ה נמצא בימים אלו, כמו מלך שכשנמצא בארמון מאד קשה להשיגו אבל אם יצא מהארמון ויסטובב ברחבות איז היה אפשר לגשת אליו. כך גם ביוםים אלו שהקב"ה נמצא בכינול בינו לבין גגולות ואפשר להגיע אליו ועי' שאנו מראים להקב"ה שבנטפשו להתקרב אליו אז גם הוא יתקרב אליו.

התפרנס לפניו כמה שנים על זוג שיטור מחמש עשרה שנה היו ביל' ילדים וחליטו לאמץ ילד. שמעו שבאמריקה יש מוסד שמחזיקים ילדים שמחכים למשפחות שיהיו מוכנים לאמץ אותם ודרכם אפשר לאמץ ילד כדי לחתת אותו. הם התקשו למוסד הזה והזמינים את האפרות לאמץ ילד. לאחר כמה ימים נסעו לשם כדי לחתת אותו. לפני שמסרו להם את הילד, ביקש בעל המוסד מהם למלאות טופס עם הרבה שאלות. אחת השאלות הייתה מי הם הולכים לאחוב הכி הרבה? בשאלת זו בודקים אם הבן אכן מוכן למסור את נפשו באמצעות עבד הילד שמקבלים לאיום והתשובה שמצפים מהם היא 'את הילד' כי אם הוא הולך לאחוב את הילד יותר מהכל אז הם יהיו מוכנים לעשות את הכל בעבורו, אבל אם הם אומרים אחרת לא הטופס והוא ימלא במקומם 'את הילד'. הפקיד ענה שאין זה דבר, ושהוא לא מבין מה הם אומרים, והוא צריך למלאות את הטופס והוא ימלא במקומם 'את הילד'. אמרו "בשם אופן! אנחנו לא מוכנים לחותם שאחננו אהובים מישחו אחר יותר מהקב"ה". בסוף הפקד אמר להם לא יכולים לקבל את הילד באימוץ. היו מודע עצובים וחזרו לארץ. לאחר תשע חדשים נולד לזוג ילד.

זה מראה לנו שגם זורקים את החבילה לקב"ה כמו אותו זוג שהראו להקב"ה בפועל שהם האחים הרבה ורק את הקב"ה, אז הקב"ה שולח בחזרה. כל רודפה השיגוה – אם זורקים את עצמן לריבונו של עולם או הקב"ה יחויר לנו, ושנזקה בקרוב שיהפוך לנו את הימים האלה לשושן ולשמחה.

להינצל מהנגיף – רק לשעבד הלב לאבינו שבשמים

אנחנו עדיין נמצאים בתקופה של הנגיף, ינסם אנשים שחושבים שהכל תלוי בהם, עד כמה שישמרו על עצם כך הם ינצלו, יש שתי נחשים בngeif זהה, הנחש הראשון הוא התסמים שיש לאדם שנושא את הנגיף, והם נשימות [דיהינו שיש לו קושי נשימה], חום ושייעול, והנחה השני הוא הדברים שעליינו לעשות כדי להישמר והם ניקיון [דיהינו שהכל יהיה נקי], חבישת מסכה ושמירת מרחק, וכתווב בח"ל (ראש השנה פרק ג' משנה ח) "וכי נחש ממית, או נחש מהיה? אלא, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את ליבם שבשמים, היו מתרפאים; ואם לאו, היו נזוקים.

כבר כמה חדשים מרגשים שאין אנו יודעים מה יהיה, איך אנחנו ממשיכים וכו', ויש על זה רמז בתהילים (פ"א - ו) "שפת לא ידעת אשמע", דיהינו שבשנת תש"פ אומרים כל הזמן "לא יודע", כגון 'מתי החתונה?' לא יודעים עדיין, 'היכן החתונה?' לא יודעים עדיין, 'כמה אנשים היו בחתונה?' לא יודעים עדיין, 'מי מזומנים?' לא יודעים וכו'... ומה אנחנו צרכים לעשות? "ASHMEU!" דיהינו שעליינו להתפלל, אשמע ראי תיבות אתפלל שחרית מנוחה ערבית.

ה' יעוז שנזקה שיתקבלו כל התפלות וכל הימים האלו יהפוך לנו לימי שנון ושמחה ושיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך ושם נעבד ביראה כי מי עולם וכשנים כדמותו.

לעילוי נשמה מラン הגאון רבי יוסף שלום בן רבי אברהם אלישיב זצ"ל
ת.ג.צ.ב.ה.

לעילוי נשמה מラン הגאון רבי שמואל בן רבי מיכל זצ"ל רוזובסקי זצ"ל
ת.ג.צ.ב.ה.
ולב"ע כי מה ששל"ב

לעילוי נשמה טהורה הנערת רחל ע"ה בת בידחת"א הגאון רבי יהודה לרוי דינר שליט"א
ת.ג.צ.ב.ה.

לעילוי נשמה בעל החוט שני מラン הגאון רבי שמריהו יוסף נסים בן רבי נחום מאיר קרלייץ זצ"ל
ת.ג.צ.ב.ה.
ולב"ע כי תשר תש"ט